

Звіт про роботу Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій за 2020 рік

1. Загальна інформація

Національна рада України з питань розвитку науки і технологій утворена відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» та діє на підставі Положення про Національну раду України з питань розвитку науки і технологій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2017 року № 226.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2017 року № 520-р затверджено склад Національної ради України з питань розвитку науки і технологій (далі – Національна рада). Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2020 р. № 1499-р затверджено зміни до складу Національної ради.

Відповідно до пункту 19 Положення про Національну раду, **науковий комітет - це робочий колегіальний орган** Національної ради, що представляє інтереси наукової громадськості.

2. Стан виконання завдань, покладених на Науковий комітет

2.1 Щодо роботи робочих груп Національної ради України з питань розвитку науки і технологій

Відповідно до частини восьмої статті 21 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», Науковий комітет Національної ради України з питань розвитку науки і технологій (далі – Науковий комітет) з метою реалізації функцій Національної ради України з питань розвитку науки і технологій розглядає проекти документів, розроблені робочими групами з питань, що належать до компетенції Національної ради України з питань розвитку науки і технологій, та приймає щодо них рішення, які вносяться на розгляд Національної ради України з питань розвитку науки і технологій.

На виконання пункту 5 протокольного рішення № 3 засідання Національної ради України з питань розвитку і технологій від 5 листопада 2019 року було утворено 8 робочих груп з підготовки пропозицій:

- щодо змін до законодавства для забезпечення реформування Національної академії наук та національних галузевих академій наук;
- щодо державної стратегії розвитку науки, оновлення системи пріоритетів розвитку науки і техніки та заходів з їх реалізації;
- щодо інтеграції вітчизняної науки у світовий науковий простір та Європейський дослідницький простір з урахуванням національних інтересів;
- щодо змін до законодавства з питань діяльності Національного фонду досліджень;
- щодо стратегії розвитку державної дослідницької інфраструктури;
- щодо засад функціонування в Україні системи незалежної наукової і науково-технічної експертизи;

- щодо засад функціонування в Україні системи присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань;
- щодо створення системи стимулів для молодих учених.

На виконання пункту 6 цього протокольного рішення робочою групою Національної ради з підготовки пропозицій щодо засад функціонування в Україні системи незалежної наукової і науково-технічної експертизи було підготовлено пропозиції у вигляді порівняльної таблиці проєкту змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну експертизу». Відповідні пропозиції робочою групою подано 17 грудня 2019 року на ім'я голови Національної ради, за результатами розгляду цих пропозицій Міністерству освіти і науки України (далі – МОН) було надано доручення Прем'єр-міністра України № 47820.11-19 від 22.01.2020 р. щодо розгляду та внесення в установленому порядку Кабінетові Міністрів України відповідних проєктів актів.

На виконання пункту 7 протокольного рішення робочою групою підготовлено пропозиції у вигляді концепції реформи Національної академії наук та національних галузевих академій наук, які було направлено 17 грудня 2019 року голові Національної ради; за результатами їхнього розгляду МОН отримано доручення Прем'єр-міністра України № 47820.11-19 від 22.01.2020 р. щодо розгляду та внесення в установленому порядку Кабінетові Міністрів відповідних проєктів актів.

На виконання пункту 8 протокольного рішення робочою групою Національної ради з підготовки пропозицій щодо змін до законодавства з питань діяльності Національного фонду досліджень України підготовлено пропозиції у вигляді порівняльних таблиць до проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України з метою визначення особливого статусу Національного фонду досліджень України» та до проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо Національного фонду досліджень України». Відповідні пропозиції робочою групою подано 17 грудня 2019 року голові Національної ради, за результатами розгляду цих пропозицій МОН було надано доручення Прем'єр-міністра України № 47820.11-19 від 22.01.2020 р. щодо розгляду та внесення в установленому порядку Кабінетові Міністрів відповідних проєктів актів.

Робочою групою Національної ради з підготовки пропозицій щодо стратегії розвитку державної дослідницької інфраструктури підготовлено пропозиції у вигляді проєкту Концепції державної програми розвитку дослідницьких інфраструктур в Україні на період до 2026 року, які були схвалені Науковим комітетом та 09.07.2020 р. надіслані до МОН для подальшого доопрацювання та внесення в установленому порядку Кабінетові Міністрів України.

Робочою групою Національної ради з підготовки пропозицій щодо засад функціонування в Україні системи присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань були підготовлені пропозиції у вигляді концепції основних принципів зміни вимог до присудження наукового ступеня доктора

наук, які були розглянуті і схвалені Науковим комітетом (протокол №2 засідання Наукового комітету від 25.03.2020).

Робочою групою Національної ради з підготовки пропозицій щодо створення системи стимулів для молодих учених були підготовлені пропозиції у вигляді концепції системи заходів створення системи стимулів для молодих учених, які були розглянуті і схвалені Науковим комітетом (протокол №4 засідання Наукового комітету від 21.05.2020).

Робоча група Національної ради з підготовки пропозицій щодо інтеграції вітчизняної науки у світовий науковий простір та Європейський дослідницький простір з урахуванням національних інтересів працює над оновленням Дорожньої карти приєднання України до Європейського дослідницького простору і найближчим часом буде готова представити відповідні пропозиції.

Робоча група Національної ради з підготовки пропозицій щодо державної стратегії розвитку науки, оновлення системи пріоритетів розвитку науки і техніки та заходів з їх реалізації підготувала пропозиції щодо оновлення системи пріоритетів розвитку науки і техніки. Науковим комітетом (протокол № 3 засідання Наукового комітету від 29.04.2020) ці пропозиції були розглянуті і зроблено висновок про необхідність їх суттєвого доопрацювання, водночас подальша діяльність цієї робочої групи була призупинена через розбіжності в підходах групи і Міністерства освіти і науки України.

Слід зазначити, що відповідно до статті 42 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», Міністерство освіти і науки України розробляє спільно з Національною радою України з питань розвитку науки і технологій пріоритетні напрями розвитку науки і техніки та вносить відповідні пропозиції на розгляд Кабінету Міністрів України; відповідно до статті 5 Закону України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» перелік пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок формується Міністерством освіти і науки України за участю інших заінтересованих центральних органів виконавчої влади, Національної академії наук України та національних галузевих академій наук на основі результатів державної цільової програми прогнозування науково-технологічного та інноваційного розвитку України і затверджується Кабінетом Міністрів України.

Разом з тим, постановою Кабінету Міністрів України від 11.10.2016 № 710 встановлено заборону на створення державних науково-технічних програм, що блокує своєчасне оновлення системи пріоритетів розвитку науки і техніки у спосіб, визначений законодавством. Рішенням Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (протокол № 48 від 18.11.2020) Кабінету Міністрів України рекомендовано розробити програму забезпечення реалізації Закону України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» в частині формування нових напрямів розвитку науки і техніки, для цього скасувати пункт 12 постанови Кабінету Міністрів України від 11.10.2016р. № 710. У зв'язку з тим, що термін дії чинних пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки спливає 31 грудня 2020 року, Науковий комітет подавав Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та

інновацій пропозицію продовжити дію визначених у чинному Законі пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки до 31 грудня 2021 року.

2.2 Участь членів Наукового комітету у складі робочих груп, комісій, комітетів

Згідно з законодавством Науковий комітет делегує своїх членів та пропонує експертів до складу робочих груп.

Так, упродовж 2020 року подані кандидатури членів Наукового комітету, зокрема:

Юрія Кондратенка – до Комітету з присудження Премії Кабінету Міністрів України за розроблення і впровадження інноваційних технологій (лист НК від 30.09.2020 р. № 007-1-544);

Алли Ємець, Світлани Арбузової - до складу експертних груп за пріоритетними напрямами інноваційної діяльності (лист НК від 24.05.2020 № 007-1-506 до МОН) (напрями «Технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу» та «Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики» відповідно);

Ігоря Анісімова - до складу робочої групи з розробки плану заходів щодо популяризації природничих наук та математики (лист НК від 04.08.2020 № 007-1-510 до МОН);

Юрія Слюсаренка - до Комісії з питань ННЦ (лист НК від 13.08.2020 № 007-1-516 до МОН);

Ігоря Анісімова, Романа Черніги - до робочої групи з реформи Національної академії педагогічних наук України (лист НК 11.09.2020 № 007-1-533 до МОН);

Анатолія Білоуса - до складу робочої групи, яка розроблятиме пропозиції до Плану заходів з реформування Національної академії правових наук України (лист НК від 17.12.2020 № 007-1-579 до МОН).

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки від 07.09.2020 р. № 1111 «Про затвердження персонального складу експертних груп для проведення оцінювання ефективності діяльності закладів вищої освіти в частині провадження ними наукової (науково-технічної) діяльності за науковими напрямами» до складу експертних груп увійшли:

- Ольга Воробйова (напряма «Гуманітарні науки та мистецтво»),
- Роман Волков (напряма «Біологія та охорона здоров'я»),
- Микола Мчедлов-Петросян (напряма «Математичні науки та природничі науки»),
- Юрій Кондратенко (напряма «Технічні науки»).

На лист Комітету Верховної ради України з питань освіти, науки та інновацій від 18 листопада 2020 року № 04-24/17-2020/214076 щодо питання «Про стан та перспективи формування нормативно-правової бази у сфері забезпечення інноваційного розвитку України» Науковим комітетом надано

рекомендації та делеговано як доповідача голову Наукового комітету - Олексія Колежука (лист НК від 03.12.2020 № 007-1-574 до Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій).

2.3 Виконання функцій Ідентифікаційного комітету та Наглядової ради Національного фонду досліджень України

Відповідно до статті 52 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» забезпечення координації та контролю за діяльністю Національного фонду досліджень України здійснює наглядова рада, функції якої покладаються на Науковий комітет Національної ради України з питань розвитку науки і технологій.

На виконання Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» та постанови Кабінету Міністрів України від 4 липня 2018 року № 528 «Про Національний фонд досліджень України», Науковий комітет у 2020 році забезпечив проведення конкурсного відбору у члени Наукової ради, яка є колегіальним органом управління Національного фонду досліджень України.

Конкурс проводився відповідно до Положення про конкурс щодо обрання членів Наукової ради Національного фонду досліджень України, яке було розроблено за результатами відкритих консультацій із світовими та вітчизняними науковими організаціями. Персональний склад членів Наукової ради становить 30 осіб і затверджується Кабінетом Міністрів України за пропозицією Національної ради. Строк повноважень кожного з членів Наукової ради не може перевищувати чотирьох років. Кожні два роки відбувається оновлення не менше половини персонального складу Наукової ради, шляхом проведення чергового конкурсу.

Проведення чергового конкурсу з 6 травня по 16 жовтня 2020 року було зумовлено необхідністю оновлення половини членів персонального складу Наукової ради, строк повноважень яких спливав 27 грудня 2020 року, шляхом обрання членів Наукової ради на вакантні місця строком на 4 роки з урахуванням їх пропорційного представництва в наукових радах секцій Фонду, а саме: 7 вакантних місць за секцією природничих, технічних наук та математики; 5 вакантних місць за секцією біології, медицини та аграрних наук; 4 вакантних місця за секцією соціальних та гуманітарних наук. Окрім цього, додатково потребувало заповнення по одному з вакантних місць членів Наукової ради у секції біології, медицини та аграрних наук та секції соціальних та гуманітарних наук, які прийняли рішення про дострокове припинення ними повноважень членів Наукової ради Національного фонду досліджень України за власним бажанням.

Критеріями, якими керувався Ідентифікаційний комітет Національного фонду досліджень під час формування складу членів Наукової ради, були визначені їх вагомі наукові здобутки, висока наукова репутація та довіра в науковому середовищі, активна громадська позиція і науковий авторитет, здатність до ефективної командної праці та ухвалення максимально узгоджених, системних і обґрунтованих рішень Наукової ради, значний досвід

міжнародної наукової співпраці, що підтверджується спільними публікаціями, участю у міжнародних наукових проєктах, експертизі таких проєктів, членством у редколегіях журналів, міжнародних професійних наукових товариствах тощо.

Під час обрання було забезпечено збалансоване представництво широкого кола напрямів наукової і науково-технічної діяльності, що відображає інтереси всієї наукової спільноти України. Висування кандидатур відповідно до умов конкурсу здійснили Національна академія наук України, національні галузеві академії наук, наукові установи, заклади вищої освіти, громадські наукові організації.

Всього участь у конкурсі взяв 231 кандидат, у тому числі було подано документи 96 кандидатур - до секції природничих, технічних наук і математики, 43 кандидатур - до секції біології, медицини і аграрних наук, і 92 кандидатур - до секції соціальних і гуманітарних наук.

Ідентифікаційний комітет після закінчення терміну подання документів для участі у конкурсі сформував остаточний перелік кандидатів до Наукової ради, які були висунуті і подали заяву зі згодою на участь у конкурсі, та 22 вересня 2020 року оприлюднив його на сайтах Національної ради України з питань розвитку науки і технологій та Національного фонду досліджень України.

Відповідно до підпункту 3 пункту 20 Положення про конкурс, Науковий комітет як Ідентифікаційний комітет у ході обговорення кандидатур врахував додаткові консультації з кандидатами, а також відгуки щодо кандидатів, які надійшли від представників наукової спільноти на адресу Наукового комітету та результати співбесід.

У зв'язку з розповсюдженням пандемії Covid-19 всі засідання Ідентифікаційного комітету відбувались в дистанційній формі, а технічне забезпечення таємних голосувань здійснювалось із застосуванням онлайн-системи oravote.com.

Члени Ідентифікаційного комітету детально проаналізували та обговорили відповідність кандидатів кваліфікаційним вимогам, встановленим Положенням про конкурс, зокрема щодо вільного володіння державною мовою та володіння на достатньому рівні англійською мовою; перебування за основним місцем роботи на посаді наукового (науково-педагогічного) працівника в науковій установі, закладі вищої освіти, науково-технічній організації або на аналогічній посаді на підприємстві, що має науково-технічні підрозділи; наявність наукового ступеня та не менш як 10 років сумарного наукового (науково-педагогічного) стажу; рівня наукової репутації, наявності визнаних фаховою спільнотою значних особистих наукових та/або науково-технічних здобутків у вигляді цитованих публікацій та/або патентів, залежно від галузі науки та виду науково-технічної діяльності; кількості публікацій за останні 10 років у наукових виданнях, індексованих наукометричними базами Scopus та/або Web of Science та індекс Гірша за ними (а також відповідні дані за системою Google Scholar); кількість патентів на винахід та виконання високотехнологічних проєктів за останні 10

років; наявність значного досвіду міжнародної наукової співпраці (участі або керівництва міжнародними науковими проєктами, роботи або стажування в закордонних наукових установах, підприємствах, закладах вищої освіти, спільних публікацій).

На відкритому засіданні Ідентифікаційного комітету були присутні представники наукової громадськості.

Під час відкритого засідання, яке відбулось 16 жовтня 2020 року, Ідентифікаційним комітетом до складу Наукової ради було обрано 18 нових членів. Переможцями конкурсу стали представники міст Вінниці, Києва, Дніпра, Львова, Харкова, Херсона, Сум, Ужгорода.

Результати обрання членів наукової ради Фонду відображено у Протоколі № 7 засідання Наукового комітету від 16 жовтня 2020 року та додатку 5 до нього.

Звіт Ідентифікаційного комітету Фонду щодо процедури та обрання членів наукової ради 22 жовтня 2020 року оприлюднено на офіційному сайті Національної ради України з питань розвитку науки і технологій.

Окрім наведеного, у 2020 році Науковим комітетом було опрацьовано 10 проєктів актів Національного фонду досліджень України, а саме:

- проєкт Стратегії діяльності Національного фонду досліджень України (лист НК від 06.02.2020 № 007-1- 431 до НФДУ);
- проєкт Положення про дотримання наукових етичних принципів та запобігання конфлікту інтересів під час проведення експертизи та конкурсного відбору проєктів, що фінансуються за рахунок грантової підтримки Національного фонду досліджень України (лист НК від 06.02.2020 № 007-1-431 до НФДУ);
- проєкт змін до штатної чисельності співробітників Національного фонду досліджень України (лист НК від 27.02.2020 № 007-1-444 до НФДУ);
- проєкт Порядку розгляду та експертизи проєктів із виконання наукових досліджень і розробок (лист НК від 26.03.2020 № 007-1-458 до НФДУ);
- проєкт змін до «Типового Положення про Комісію конкурсу Національного фонду досліджень України» (Додаток 1 до «Порядку розгляду та експертизи проєктів із виконання наукових досліджень і розробок, що подаються Національному фонду досліджень України для участі в конкурсних відборах»), (лист НК від 25.05.2020 № 007-1-482 до НФДУ);
- проєкт бюджету Національного фонду досліджень України на 2021 рік (лист НК № 007-1-537 Голові комітету Верховної ради з питань освіти, науки та інновацій Бабаку С. В.);
- проєкт нової Структури дирекції Національного фонду досліджень України (лист НК № 007-1-537 Голові комітету Верховної ради з питань науки, освіти та інновацій Бабаку С. В.);
- проєкт змін до Штатного розпису на 2020 рік, проєкт Штатного розпису на 2021 рік та проєкт Кошторису на 2021 рік (лист НК від 17.12.2020 № 007-1-558 до НФДУ);

- проект форми звіту про використання бюджетних коштів Національного фонду досліджень України (лист НК від 23.12.2020 № 007-1-583 до НФДУ);
- проект змін до штатного розпису Національного фонду досліджень України (лист НК від 21.09.2020 № 007-1-539 НФДУ).

2.4 Експертиза проектів нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України та центральних органів виконавчої влади, що стосуються сфери наукової та науково-технічної діяльності, та підготовка відповідних рекомендацій.

За звітний період: проведено експертизу **90** надісланих Науковому комітету проектів актів законодавства, серед яких - проекти Законів України, нормативно-правові акти Кабінету Міністрів та центральних органів виконавчої влади, що стосуються наукової та науково-технічної діяльності, та забезпечено підготовку відповідних рекомендацій до них, з яких: **20** - проекти Законів України, **55** - проекти постанов та розпоряджень Кабінету Міністрів України, **3** - проекти Указів Президента України, **1** - розпорядження Президента України, **11** - проекти наказів центральних органів виконавчої влади.

Окрім зазначеного, виконано **4** доручення Кабінету Міністрів України, опрацьовано **4** звернення та запити, підготовлено **5** ініціативних листів.

Всього за період з 01 січня 2020 року по 31 грудня 2020 року Науковим комітетом було отримано **161** вхідний документ; підготовлено та направлено **170** вихідних документів.

Зокрема, Науковим комітетом проведено експертизу нормативно-правових актів на предмет відповідності інтересам та засадам державної політики у сфері наукової та науково-технічної діяльності та надано рекомендації до таких проектів актів:

20 проектів Законів України

- проект Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо стимулювання інноваційної діяльності бюджетних установ» (лист НК від 06.02.2020 № 007-1-430 до Міністерства освіти і науки України);
- проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо імплементації положень деяких міжнародних угод та директив ЄС у сфері охорони тваринного та рослинного світу)» (лист НК від 18.02.2020 № 007-1-438 до Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій);
- проект Угоди (у формі обміну нотами) між Україною та ЄС про відновлення дії Угоди між Україною та ЄС про наукове і технологічне співробітництво (лист НК від 10.02.2020 № 007-1-432 до Міністерства освіти і науки України);
- проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо реформування системи інституційного догляду та виховання дітей» (лист НК від 31.03.2020 № 007-1-462 до Міністерства соціальної політики України);
- проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо врегулювання науково-мистецької

діяльності» (лист НК від 06.04.2020 № 007-1-465 до Міністерства освіти і науки України);

- проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України (з питань військової освіти і науки)» (лист НК від 06.04.2020 № 007-1-466 до Міністерства оборони України);

- проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо врегулювання науково-мистецької діяльності» (реєстраційний № 3257 від 23.03.2020, народний депутат України В.В.Коліух) (лист НК від 15.06.2020 № 007-1-492 до Голови комітету Верховної ради України з питань освіти, науки та інновацій);

- проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України (з питань військової освіти і науки)» (лист НК від 26.06.2020 № 007-1-494 до Міністерства оборони України);

- проект Закону України «Про приєднання України до Конвенції про Європейський інститут лісу» (лист НК від 26.08.2020. № 007-1-527 до Державного агентства лісових ресурсів України);

- проект Закону України про Державний бюджет на 2021 рік (лист НК від 29.09.2020 № 007-1-543 до голови комітету Верховної ради України з питань освіти, науки та інновацій Бабака С.В.)

- проект Закону України «Про ратифікацію Угоди (у формі обміну нотами) між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки про подовження дії Угоди між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки про співробітництво у сфері науки та технологій» (лист НК від 19.10.2020 № 007-1-548 до Міністерства освіти і науки України)

- проект Закону України «Про ратифікацію Конвенції про захист прав і гідності людини щодо застосування біології та медицини: Конвенції про права людини та біомедицину 1997 року» (лист НК від 01.12.2020 № 007-1-572 до Міністерства охорони здоров'я України);

- проект Закону України «Про внесення змін до статті 11 Закону України «Про державні нагороди України», щодо увічнення пам'яті Героя України, видатного українського вченого та організатора науки Бориса Патона (лист НК від 01.12.2020 № 007-1-573 до Міністерства освіти і науки України);

- проект Закону України «Про розвиток інновацій» (лист НК від 11.12.2020 № 007-1-576 до Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України);

- проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з приєднанням України до Міжнародної конвенції про контроль суднових баластних вод й осадів та управління ними 2004 року» (лист НК від 13.07.2020 № 007-1-499 до Міністерства інфраструктури України);

проект Закону України «Про приєднання України до Міжнародної конвенції про контроль суднових баластних вод й осадів та управління ними 2004 року» (лист НК від 13.07.2020 № 007-1-499 до Міністерства інфраструктури України);

проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну експертизу» (лист НК від 24.12.2020 № 007-1-584 до Міністерства освіти і науки України);

проект Закону України «Про приєднання України до Міжнародної конвенції про контроль суднового водяного баласту й осадів та поводження з ними 2004 року, з поправками» (лист НК від 30.12.2020 № 007-1-588 до Міністерства інфраструктури України);

проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з приєднанням України до Міжнародної конвенції про контроль суднового водяного баласту й осадів та поводження з ними 2004 року, з поправками» (лист НК від 30.12.2020 № 007-1-588 до Міністерства інфраструктури України);

проект Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення у зв'язку з приєднанням України до Міжнародної конвенції про контроль суднового водяного баласту й осадів та поводження з ними 2004 року, з поправками» (лист НК від 30.12.2020 № 007-1-588 до Міністерства інфраструктури України).

55 проєктів постанов та розпоряджень Кабінету Міністрів України

- проєкт розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції публічного управління у сфері містобудівної діяльності та затвердження плану заходів з її реалізації» (лист НК від 09.01.2020 № 007-1-418 до Міністерства розвитку громад);

- проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанов КМУ від 22 квітня 2013 року № 300 і від 22 травня 2013 року № 351» (лист НК від 27.01.2020 № 007-1-423 до Міністерства освіти і науки України);

- проєкт постанови Кабінету Міністрів України щодо НЦ Малої академії наук (лист НК від 29.01.2020 № 007-1-424 до Міністерства освіти і науки України);

- проєкт розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення проекту Угоди (у формі обміну нотами) між Кабінетом Міністрів України і Урядом Французької Республіки про продовження дії Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Французької Республіки про співробітництво в сфері мирного використання ядерної енергії» (лист НК від 31.01.2020 № 007-1-428 до Міністерства енергетики та вугільної промисловості України);

- проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті Національній академії наук для підтримки розвитку пріоритетних напрямів наукових досліджень» (лист НК від 04.02.2020 № 007-1-429 до Національної академії наук України);

- проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2027 року» (лист НК від 10.02.2020 № 007-1-433 до Міністерства розвитку громад та територій України);

- проєкт змін до постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (лист НК від 11.02.2020 № 007-1-434 до Міністерства освіти і науки України);
- проєкт розпорядження Кабінету Міністрів України «Про погодження реорганізації державної наукової установи «Державний центр інноваційних біотехнологій», підготовленого Міністерством освіти і науки України за ініціативою державної установи «Національний антарктичний науковий центр» (лист НК від 05.03.2020 № 007-1-449 до Міністерства освіти і науки України);
- проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті Національній академії наук для підтримки розвитку пріоритетних напрямів наукових досліджень» (лист НК від 11.03.2020 № 007-1-451 до НАН України);
- проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо консультативно-дорадчих органів» (лист НК від 27.03.2020 № 007-1-460 до Міністерства юстиції України);
- проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про утворення міжвідомчої координаційної групи з реалізації Спільного морського порядку денного для Чорного моря і Стратегічної програми досліджень та інновацій для Чорного моря (лист НК від 03.04.2020 № 007-1-464 до Міністерства освіти і науки України);
- проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України» (лист НК від 14.04.2020 № 007-1-468 до Міністерства освіти і науки України);
- проєкт розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів щодо реалізації Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на 2020-2022 роки» (лист НК від 24.04.2020 № 007-1-470 до Міністерства освіти і науки України);
- проєкт розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення проєкту Угоди (у формі обміну нотами) між Кабінетом Міністрів України та Урядом Французької Республіки про продовження дії Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Французької Республіки про співробітництво в сфері мирного використання ядерної енергії» (повторно, лист НК від 29.04.2020 № 007-1-471 до Міністерства екології та енергетики України);
- проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку присудження наукових ступенів» (лист НК від 20.05.2020 № 007-1-480 до Міністерства освіти і науки України);
- проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 28 січня 2000 року № 140» (лист НК від 11.06.2020 № 007-1-487 до Міністерства освіти і науки України);
- проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 03 червня 1999 року № 953» (лист НК від 11.06.2020 № 007-1-488 до Міністерства охорони здоров'я України);

- проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку природничо-математично освіти (STEM-освіти)» (лист НК від 26.06.2020 № 007-1-493 до Міністерства освіти і науки України);
- проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 4 липня 2018 р. № 528 і від 4 грудня 2019 р. № 1007» (лист НК від 10.08.2020 № 007-1-511 до Міністерства освіти і науки України);
- проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії розвитку гідрометеорологічної діяльності в Україні на період до 2030 року (з урахуванням змін клімату)» (лист НК від 14.08.2020 № 007-1-517 до Державної служби з надзвичайних ситуацій);
- проект постанови Кабінету Міністрів України «Про реорганізацію наукового центру Повітряних Сил Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба» (лист НК від 14.08.2020 № 007-1-519 до Міністерства оборони України);
- проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції Загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми України на 2021-2025 роки» (лист НК від 14.08.2020 № 007-1-521 до Державного космічного агентства України);
- проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Положення про Премію Кабінету Міністрів України за розроблення і впровадження інноваційних технологій» (лист НК від 20.08.2020 № 007-1-525 до Міністерства освіти і науки України);
- проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 23 травня 2018 р. № 404» (лист НК від 26.08.2020 № 007-1-528 до Міністерства освіти і науки України);
- проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України» (лист НК від 26.08.2020 № 007-1-529 до Міністерства освіти і науки України);
- проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку проведення науково-громадської експертизи набору продуктів харчування, набору непродовольчих товарів і набору послуг для встановлення прожиткового мінімуму» (лист НК від 04.09.2020 № 007-1-530 до Міністерства соціальної політики України);
- проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції державної цільової науково-технічної програми розвитку авіаційної промисловості України на 2021 – 2030 роки» (лист НК від 08.09.2020 № 007-1-532 до Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України);
- проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення концепції розвитку штучного інтелекту в Україні» (лист НК від 01.10.2020 №007-1-545 до Міністерства цифрової трансформації України);
- проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про перейменування Науково-дослідного інституту праці і зайнятості населення Міністерства

соціальної політики України і Національної академії наук України» (лист НК від 16.10.2020 № 007-1-546 до Міністерства соціальної політики України);

- проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про подання на ратифікацію Верховною Радою України Угоди (у формі обміну нотами) між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки про подовження дії Угоди між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки про співробітництво у сфері науки та технологій»;

- проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції реалізації державної політики розвитку українських е-інфраструктур до 2023 року та затвердження Плану заходів з її реалізації» (лист НК від 19.10.2020 № 007-1-549 до Міністерства освіти і науки України);

- проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження державної цільової науково-технічної програми проведення досліджень в Антарктиці (лист НК від 26.10.2020 № 007-1-553 до Міністерства освіти і науки України);

- проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Положення про Національну раду України з питань розвитку науки і технологій» (лист НК від 30.10.2020 № 007-1-556 до Міністерства освіти і науки України);

- проект постанови Кабінету Міністрів України «Про реорганізацію зональних і регіональних науково-дослідних центрів продуктивності агропромислового комплексу» (лист НК від 04.11.2020 № 007-1-560 до Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України);

- проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції державної програми розвитку дослідницьких інфраструктур на 2021-2026» (лист НК від 27.10.2020 № 007-1-555 до Міністерства освіти та науки України);

- проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку найважливіших науково-технічних (експериментальних) розробок за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки в рамках виконання державного замовлення на найважливіші науково-технічні (експериментальні) розробки та науково-технічну продукцію, виконання яких розпочинається у 2020 році» (лист НК від 09.11.2020 № 007-1-562 до Міністерства освіти і науки України)

- проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 20 листопада 2019 р. № 971» («реімбурсація») (лист НК від 09.11.2020 № 007-1-563 до Міністерства освіти і науки України);

- проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції Загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми на 2021-2025 роки» (повторно, лист НК від 30.11.2020 № 007-1-570 до Державного космічного агентства України);

- проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про реорганізацію Донецького науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства

юстиції України» (лист НК від 03.12.2020 № 007-1-575 до Міністерства юстиції України);

- проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції Державної цільової програми створення та розвитку внутрішнього виробництва високоякісних лікарських засобів для профілактики і лікування особливо небезпечних інфекційних та інших хвороб для забезпечення державних потреб України на 2021-2026 роки» (повторно, лист НК від 14.12.2020 № 007-1-577 до Міністерства охорони здоров'я України);

- проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2018 року № 1087» (лист НК від 21.12.2020 № 007-1-582 до Міністерства освіти і науки України);

- проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів «Про затвердження Порядку формування та використання коштів Національного фонду досліджень України та про внесення змін до структури дирекції Національного фонду досліджень України» (лист НК від 24.02.2020 № 007-1-442 до Національного фонду досліджень України);

- проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку установ, організацій та підприємств, що перебувають у віданні Національної академії аграрних наук України» (лист НК від 26.10.2020 № 007-1-554 до Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України);

- проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження Плану заходів щодо популяризації природничих наук і математики» (лист НК від 03.11.2020 № 007-1-559 до Міністерства освіти і науки України);

- проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про утворення закладу вищої освіти «Державний податковий університет» (лист НК від 02.11.2020 № 007-1-557 до Міністерства фінансів України);

- проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про реорганізацію державної наукової установи Міністерства охорони здоров'я України» (лист НК від 06.11.2020 № 007-1-561 до Міністерства охорони здоров'я України);

- проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про погодження реорганізації Наукового фізико-технологічного центру Міністерства освіти і науки України та Національної академії наук України» (лист НК від 10.11.2020 № 007-1-564 до Міністерства освіти і науки України);

- проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2004 р. № 494» (лист НК від 12.11.2020 № 007-1-565 до Міністерства освіти і науки України);

- проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції Державної цільової програми створення та розвитку внутрішнього виробництва високоякісних лікарських засобів для профілактики і лікування особливо небезпечних інфекційних та інших захворювань для забезпечення державних потреб України на 2020-2025 роки» (лист НК від 17.07.2020 № 007-1-505 до Міністерства охорони здоров'я України);

- проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку скасування рішення спеціалізованої вченої ради про присудження наукового ступеня» (лист НК від 29.01.2020 № 007-1-427 до Міністерства освіти і науки України);
- проект постанови Кабінету Міністрів України щодо Порядку присудження наукових ступенів доктора філософії спеціалізованими вченими радами закладів вищої освіти (лист НК від 27.03.2020 № 007-1-461 до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти);
- проект постанови Кабінету Міністрів України щодо внесення змін до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для організаційного, матеріально-технічного, інформаційного та іншого забезпечення діяльності Національної ради з питань розвитку науки і технологій (лист НК від 10.07.2020 № 007-1-498 до Господарсько-фінансового департаменту Секретаріату Кабінету Міністрів України);
- проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку природничо-математичної освіти (STEM- освіти)» (лист НК від 26.08.2020 № 007-1-526 до Міністерства освіти і науки України);
- проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Положення про Національну раду України з питань розвитку науки і технологій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2017р. № 226» щодо розгляду персонального складу Наукової ради Національного фонду досліджень на засіданні Національної ради України з питань розвитку науки і технологій (лист від 17.09.2020 № 007-1-538 до Міністерства освіти та науки України);
- проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 20 листопада 2019 р. № 971» («реїмбурсація») (повторно, лист НК від 24.12.2020 № 007-2-585 до Міністерства освіти та науки України).

4 проекти Указів, розпоряджень Президента

- проект Указу Президента України «Про внесення змін до деяких Указів Президента України щодо щорічних грантів Президента України молодим ученим та докторам наук» (лист НК від 27.02.20 № 007-1-443 до Міністерства освіти і науки України);
- проект Указу Президента України «Про надання Харківському науково-дослідному інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України статусу національного наукового центру» (лист НК від 17.08.2020 № 007-1-522 до Міністерства освіти і науки України);
- проект Указу Президента України «Про надання Інституту водних проблем і меліорації Національної академії аграрних наук України статусу національного наукового центру (лист НК від 24.11.2020 № 007-1-569 до Міністерства освіти і науки України);
- проект розпорядження Президента України «Про ратифікацію Угоди (у формі обміну нотами) між Україною та ЄС про відновлення дії Угоди між Україною

та ЄС про наукове і технологічне співробітництво» (лист НК від 14.09.2020 № 007-1-536 до Міністерства освіти і науки України);

11 проєктів наказів центральних органів виконавчої влади

- проєкт наказу Міністерства соціальної політики України «Про внесення змін до Порядку планування, фінансування та контролю виконання науково-дослідних і науково-технічних (експериментальних) розробок за рахунок коштів державного бюджету у сфері соціальної політики» (лист НК від 18.03.2020 № 007-1-457 до Міністерства соціальної політики України);
- проєкт наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 23 вересня 2009 року №690» (лист НК від 19.05.2020 № 007-1-479 до Міністерства охорони здоров'я України);
- проєкт наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження порядку подання та узагальнення відомостей про вплив діяльності у сфері трансферу технологій на фінансовий стан підприємств, установ та організацій» (лист НК від 11.06.2020 № 007-1-486 до Міністерства освіти і науки України);
- проєкт наказу Міністерства культури та інформаційної політики України «Про затвердження змін до Положення про галузевий державний архів Українського інституту національної пам'яті» (лист НК від 17.07.2020 № 007-1-503 до Українського інституту національної пам'яті);
- проєкт наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Типових штатних нормативів наукових ліцеїв» (лист НК від 04.08.2020 № 007-1-509 до Міністерства освіти і науки України);
- проєкт наказу Міністерства освіти і науки України «Про внесення змін до Порядку формування Переліку наукових фахових видань, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15 січня 2018 року № 32» (лист НК від 20.10.2020 № 007-1-550 до Міністерства освіти і науки України);
- проєкт наказу Міністерства освіти і науки України «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 13 березня 2014 року № 221 (лист НК від 17.11.2020 № 007-1-567 до Міністерства освіти і науки України);
- проєкт наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження порядку подання та узагальнення відомостей про вплив діяльності у сфері трансферу технологій на фінансовий стан підприємств, установ та організацій» (повторна експертиза, лист НК від 18.11.2020 № 007-1-568 до Міністерства освіти і науки України);
- проєкт наказу Міністерства юстиції України «Про затвердження Типового положення про комісію з контролю за наявністю, станом та розшуком документів Національного архівного фонду архіву» (лист НК від 30.11.2020 №007-1-571 до Міністерства юстиції України);
- проєкт наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження форм дипломів про вищу освіту та наукові ступені» (лист НК від 06.05.2020 №007-1-475 до Міністерства освіти і науки України);

- проєкт наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Порядку формування Переліку наукових фахових видань України» (лист НК від 31.07.2020 № 007-1-508 до Міністерства освіти і науки України).

Крім того, Науковим комітетом розроблено **2 проєкти нормативно-правових актів**, а саме:

- проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для організаційного, матеріально-технічного, інформаційного та іншого забезпечення діяльності Національної ради з питань розвитку науки і технологій, затверджений (лист НК від 24.04.2020 № 007-1-469 до Секретаріату Кабінету Міністрів України);

- проєкт розпорядження Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2018 р. № 1097» щодо складу наукової ради Національного фонду досліджень України (лист НК від 21.12.2020 № 007-1-582 до першого заступника Міністра і науки України).

Науковим комітетом надано **4 відповіді на звернення та запити**, а саме:

- щодо застосування кватилів у НПА з питань атестації кадрів вищої кваліфікації (лист НК від 24.02.2020 № 007-1-440 до Міністерства освіти і науки України, ДАК);

- щодо депутатського запиту В.В. Колюха (лист НК від 16.03.2020 № 007-1-456 до Міністерства освіти і науки України);

- щодо фінансування, заборгованості по заробітній платі та виконання постанови НААН України від 13.11.2019 № 17/04/01 на лист (звернення) № 135 від 11.06.2020 року від колективу науковців Одеської державної сільськогосподарської дослідної станції Національної академії аграрних наук України (лист НК від 07.09.2020 № 007-1-531 до Одеської державної сільськогосподарської дослідної станції Національної академії аграрних наук України);

- роз'яснення на інформаційний запит від 22.06.2020 (лист НК від 09.07.2020 № 007-1-497 заявнику Захаріну С. В.).

Виконано **4 доручення**:

- Державного секретаря Кабінету Міністрів України О. Яреми від 02.07.2020 № 22151/0/2-20 (лист НК від 09.07.2020 № 007-1-495 до Міністерства освіти та науки України);

- Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала від 24 квітня 2020 року № 16974/1/1-20 (лист НК від 13.05.2020 № 007-1-478 до Міністерства освіти і науки України);

- Прем'єр-міністра України від 12.06.2020 року № 23502/2/1-20 до Указу Президента України № 210 від 03.06.2020 року (популяризація природничих наук і математики, залучення іноземних студентів) (лист НК від 14.08.2020 № 007-1-518 до Міністерства освіти та науки України);

- Прем'єр-міністра України від 23.12.2020 року № 50131/1/1-20 до листа Міністерства освіти і науки України від 08.12.2020 р. №1/10-4421 (лист НК від 29.12.2020 № 007-1-586 до Міністерства освіти і науки України).

Підготовлено 5 ініціативних листів:

- щодо проблем, пов'язаних з атестацією наукових кадрів вищої кваліфікації (лист НК від 06.05.2020 № 007-1-476 до Міністерства освіти і науки України);
- щодо проекту Концепції створення Національного центру інтелектуальних змагань та розвитку здібностей дітей і молоді (лист НК від 14.02.2020 № 007-1-437 до заступника Голови Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій Колебошина С.В.);
- щодо захисту звітності в режимі онлайн-звітування (лист НК від 09.06.2020 № 007-1-484 до ГРБК);
- пропозиції за підсумками наради Комітету з питань освіти, науки та інновацій з науковцями щодо проблемних питань державного супроводу наукової діяльності в Україні (лист НК від 29.09.2020 № 007-1-542 до голови Комітету ВРУ з питань освіти, науки та інновацій Бабака С.В.);
- щодо зауважень до законопроекту «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну експертизу» (лист НК від 24.12.2020 № 007-1-584 до Міністерства освіти і науки України).

2.5 Заслуховування та оцінювання звітів центральних органів виконавчої влади, Національного фонду досліджень України, Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та інших головних розпорядників бюджетних коштів, що здійснюють наукову та науково-технічну діяльність або є замовниками наукових досліджень та розробок, про стан використання коштів на наукову та науково-технічну діяльність та отримані результати і внесення пропозицій за результатами їх розгляд

Однією із основних функцій Національної ради України з питань розвитку науки і технологій, визначених статтею 20 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», є заслуховування та оцінювання звітів центральних органів виконавчої влади, Національного фонду досліджень України, Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та інших головних розпорядників бюджетних коштів, що здійснюють наукову та науково-технічну діяльність або є замовниками наукових досліджень та розробок (далі – ГРБК), про стан використання коштів на наукову та науково-технічну діяльність та отримані результати і внесення пропозицій за результатами їх розгляду.

Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій, як робочим колегіальним органом Національної ради, що розглядає та готує проекти рішень з питань порядку денного спільного засідання Національної ради, у червні 2020 року проведено заслуховування звітів ГРБК про стан використання коштів на наукову та науково-технічну діяльність.

За результатами розгляду та заслуховування звітів ГРБК за 2018 – 2019 роки на засіданні, яке відбулось 3 липня 2020 року, Науковим комітетом було затверджено відповідні висновки та пропозиції.

Аналіз інформації, отриманої від ГРБК, свідчить про покращення показників наукової діяльності окремими з них. Водночас, в цілому ті системні проблеми, на які Науковий комітет звертав увагу у своїх висновках 2018 року, продовжують бути актуальними.

Зокрема, можна констатувати, що залишаються невирішеними такі проблеми, як:

1) формальний характер звітування ГРБК щодо здійснення наукової діяльності. Чинні форми наукової звітності, яку ГРБК подають до Міністерства освіти і науки України, потребують вдосконалення, оскільки містять недостатню інформацію для оцінювання якості їхньої наукової продукції. Надіслані до Наукового комітету звіти часто містять кількісні показники, достовірність яких дуже важко перевірити і які декілька разів уточнюються самими ГРБК у процесі звітування. Рекомендації Наукового комітету 2018 року щодо призначення в кожному ГРБК осіб, відповідальних за збір та аналіз інформації щодо наукової діяльності, щодо створення профілів ГРБК у наукометричних базах та зобов'язання вказувати афіліацію до відповідного ГРБК у будь-яких наукових публікаціях (для верифікації інформації щодо наукової продукції) залишаються невиконаними;

2) ізольованість галузевої науки, невиправдано велика кількість окремих ГРБК, що здійснюють наукову (науково-технічну) діяльність. При тому, що значні кошти спрямовуються державою на фінансування діяльності наукових установ, що знаходяться у сфері управління відповідних міністерств, галузеві ГРБК (для яких наукова діяльність не є профільною) переважно не беруть участі у формуванні пріоритетів наукової тематики і не цікавляться ефективністю наукових досліджень в установах, що належать до їхньої сфери управління. Велика кількість галузевих наукових установ має дуже незначні показники наукової продуктивності, а їхні функції можна скоріше характеризувати як науково-методичний супровід діяльності відповідного міністерства. Частина галузевих наукових установ перебуває у сфері управління відповідного ГРБК лише за малообґрунтованою традицією, дублюючи функції наукових установ інших ГРБК. Рекомендації Наукового комітету від 2018 року щодо проведення аналізу доцільності здійснення наукової та науково-технічної діяльності окремими ГРБК, щодо відмови від наукового статусу підрозділів, що виконують допоміжні технічні завдання, щодо інтеграції галузевих наукових установ/підрозділів з провідними профільними академічними та університетськими установами/підрозділами, щодо оголошення конкурсів наукових розробок за специфічною галузевою науковою тематикою залишаються невиконаними. Існує також низка спільних проблем багатьох ГРБК, усунення яких можливе лише за умови корінної зміни державної політики в науковій та інноваційній сфері. Це, зокрема, недостатність притоку молоді, низький рівень трансферу технологій, низька конкурентоздатність у світовому науковому просторі (що зокрема виявляється

в малій кількості публікацій у наукових виданнях високого рівня). Переважна більшість ГРБК, навіть ті, для яких наукова діяльність є основною, не проводять системної роботи щодо відбору інформації про основні наукові досягнення, хоча саме найкращі наукові результати мали б бути основою для пропаганди та популяризації наукових досягнень та їхніх авторів, зокрема і з метою легітимізації фінансування науки в очах платників податків. Наведені у звітах наукові досягнення при детальному розгляді часто виявляються такими, що в основному належать закордонним партнерам.

При розподілі фінансування на основі внутрішніх конкурсів, яке практикується багатьма ГРБК, слід домогтися суттєвого підвищення прозорості проведення таких конкурсів (зокрема надавати можливість заявникам ознайомлюватися з висновками рецензентів у анонімізованій формі (з вилученням інформації, що вказує на особу рецензента), вчасно оприлюднювати умови, критерії, процедури проведення, результати конкурсів, забезпечувати вільний доступ до участі в конкурсі без створення штучних адміністративних бар'єрів тощо).

Текст документу «Висновки та пропозиції Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій за підсумками проведеного 10-18 червня 2020 р. заслуховування звітів головних розпорядників бюджетних коштів, що здійснюють наукову та науково-технічну діяльність або є замовниками наукових досліджень та розробок, про стан використання коштів на наукову та науково-технічну діяльність та отримані результати за 2018-2019 роки» оприлюднено у додатку до протоколу № 5 засідання Наукового комітету від 03 липня 2020 року. Документ є проектом для розгляду на засіданні Національної ради і містить конкретизовані за кожним ГРБК зауваження та рекомендації, які пропонуються схвалити.

3. Проведення засідань Наукового комітету

Відповідно до частини дев'ятої статті 21 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» основною формою роботи Наукового комітету є засідання, які проводяться за потреби, але не менше чотирьох разів на рік.

Всього за звітний період Науковим комітетом **проведено 8 засідань**.

Перше засідання відбулось 29 січня 2020 року, на якому було розглянуто 7 питань порядку денного:

- щодо стану виконання рішення Національної ради України з питань розвитку науки і технологій (протокол № 3 від 5 листопада 2019 року);
- щодо розгляду проектів нормативних документів Національного фонду досліджень України, підготовлених Науковою радою НФДУ.
- щодо розгляду звіту Малої академії наук України про діяльність у 2019 році та плану роботи на наступний рік;
- щодо розгляду проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку скасування рішення спеціалізованої вченої ради про присудження наукового ступеня»;

- щодо організаційних питань проведення у 2020 році оцінювання звітів центральних органів виконавчої влади, Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та інших головних розпорядників бюджетних коштів, що здійснюють наукову та науково-технічну діяльність або є замовниками наукових досліджень та розробок, про стан використання коштів на наукову та науково-технічну діяльність та отримані результати;
- щодо плану роботи Наукового комітету на 2020 рік;
- різне (питання поточної роботи НК).

Зокрема, на засіданні було затверджено стратегію роботи Національного фонду досліджень України із викладенням відповідних зауважень Наглядової ради в окремому листі, проект положення про дотримання наукових етичних принципів та запобігання конфлікту інтересів під час проведення Національним фондом досліджень експертизи та конкурсного відбору проектів з виконання наукових досліджень та розробок. Розглянуто проблемні питання надісланого до Наукового комітету для надання рекомендацій проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку скасування рішення спеціалізованої вченої ради про присудження наукового ступеня» тощо.

25 березня 2020 року відбулось **друге засідання** Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій. Розглянуто **6** питань, а саме: розгляд проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку розгляду та експертизи проектів із виконання наукових досліджень і розробок, що подаються Національному фонду досліджень України для участі в конкурсних відборах»; зауваження та пропозиції до розробленого Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти проекту «Порядку присудження наукових ступенів доктора наук і доктора філософії спеціалізованими вченими радами закладів вищої освіти (наукових установ)»; затвердження анкети звіту та дат проведення у 2020 році звітів центральних органів виконавчої влади, Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та інших головних розпорядників бюджетних коштів, що здійснюють наукову та науково-технічну діяльність або є замовниками наукових досліджень та розробок, про стан використання коштів на наукову та науково-технічну діяльність та отримані результати; про проведення у 2020 році конкурсу для оновлення персонального складу Наукової ради НФДУ; про стан підготовки пропозицій робочих груп та Національної ради України з питань розвитку науки і технологій; різне.

На **третьому засіданні** Наукового комітету, яке відбулось 29 квітня 2020 року, була заслуховувана інформація виконавчого директора Національного фонду досліджень України про стан справ з підготовки проведення конкурсів Національним фондом досліджень України у 2020 році. Крім того, обговорено проект змін до Порядку розгляду та експертизи проектів із виконання наукових досліджень і розробок, що подаються Національному фонду досліджень України для участі в конкурсних відборах та до Положення про конкурс щодо обрання членів Наукової ради Національного фонду досліджень України, заяви кандидата у члени Наукової ради, анкети кандидата у члени Наукової ради,

вимог щодо оформлення документів кандидата у члени Наукової ради Національного фонду досліджень та тексту оголошення щодо конкурсного відбору у 2020 році та інше. Всього було **розглянуто 6 питань**.

На **четверте засідання 21 травня 2020 року** було запрошено голову Національного фонду досліджень України Яценко Леоніда Петровича, який вніс пропозицію погодитись з пропонованими Науковою радою НФДУ змінами до «Типового Положення про Комісію конкурсу Національного фонду досліджень України» за умови, що вони будуть доповнені нормою, що не дозволить збільшувати кількість членів Комісії конкурсу більше як на третину її початкового складу. На засіданні було розглянуто **4 питання порядку денного**, де окрім кадрових питань Національного фонду досліджень України та погодження змін до Типового Положення про Комісію конкурсу Національного фонду досліджень України було розглянуто пропозиції робочої групи Національної ради України з питань розвитку науки і технологій з підготовки пропозицій щодо створення системи стимулів для молодих вчених та інше.

На **п'ятому засіданні** Наукового комітету Національної ради України з питань науки і технологій від 3 липня 2020 року було розглянуто **3 питання**, зокрема, висновки та пропозиції Наукового комітету за результатами розгляду та заслуховування звітів за 2018-2019рр. центральних органів виконавчої влади, Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та інших головних розпорядників бюджетних коштів, що здійснюють наукову та науково-технічну діяльність або є замовниками наукових досліджень та розробок; заслухана інформація про стан використання коштів на наукову та науково-технічну діяльність та отримані результати.

По другому питанню порядку денного щодо стану підготовки пропозицій робочих груп Національної ради України з питань розвитку науки і технологій, розглянуто пропозиції робочих груп щодо стратегії розвитку державної дослідницької інфраструктури та підготовлений робочою групою проєкт Концепції державної програми розвитку дослідницьких інфраструктур в Україні на період до 2026 року.

По третьому питанню порядку денного було вирішено надати пропозиції щодо вдосконалення процедури відбору наукових видань до Переліку фахових видань України, в частині можливості створення альтернативного списку видань/видавництв на заміну списку видавництв за класифікацією Research School for Socio- Economic and Natural Sciences of the Environment (SENSE).

Відповідно до Положення про конкурс щодо обрання членів Наукової ради Національного фонду досліджень України, на **шостому засіданні** Наукового комітету, яке відбулось 12, 13, 15 жовтня 2020 року, розглянуто документи, подані на конкурс щодо обрання членів Наукової ради Національного фонду досліджень України, проведено обговорення кандидатур; визначено коло кандидатів, проведено співбесіди; упорядковано списки кандидатур за секціями Наукової ради з урахуванням напрямів їхньої наукової і науково-технічної діяльності та досвіду роботи, проведено рейтингове

голосування; визначено персональний склад кожної секції Наукової ради Національного фонду досліджень України.

На **сьомому засіданні** Наукового комітету, яке відбулось 16 жовтня 2020 року, відповідно до порядку денного було проведено рейтингове голосування щодо кандидатів та визначено персональний склад секцій Наукової ради Національного фонду досліджень України.

Восьме засідання відбулось 16 грудня 2020 року. На засіданні було розглянуто **3 питання** порядку денного, а саме: питання діяльності Національного фонду досліджень України; обговорення та затвердження проекту протокольного рішення чергового засідання Національної ради України з питань розвитку науки і технологій; різне. Відповідно до першого питання порядку денного розглянуто та погоджено проект Структури Дирекції Національного фонду досліджень України, проект Штатного розпису на 2020 рік, проект Штатного розпису на 2021 рік та проект Кошторису на 2021 рік. Після обговорення по другому питанню порядку денного, затверджено в цілому проект протокольного рішення чергового засідання Національної ради України з питань розвитку науки і технологій, з правками Наукового комітету.

Засідання Національної ради України з питань розвитку науки і технологій не відбувались у 2020 році, що було пов'язано з встановленням карантину та запровадженням обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2. У зв'язку з цим постановою Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 р. № 1219 були затверджені зміни до Положення про Національну раду України з питань розвитку науки і технологій, відповідно до яких Голова Національної ради може прийняти рішення про проведення спільного засідання Національної ради в режимі реального часу (он-лайн) з використанням відповідних технічних засобів, зокрема через Інтернет.

**Голова Наукового комітету
Національної ради України з питань
розвитку науки і технологій**

О. К. Колежук